



**BÓG HONOR OJCZYŻNA**

**WIARA TRADYCJA SZLACHETNOŚĆ WOLNOŚĆ**

# UNIWEERSAŁ



**Wojciecha Edwarda Leszczyńskiego**  
**h. Wieniawa**  
**Marszałka Wielkiego Koronnego**  
**Marszałka Sejmu Walnego**  
**Konfederacji Generalnej Rydzyńskiej**  
**Królestwa Polskiego A.D. 2016**

**Pierwszych**

**Wici**

**zwołujący Posłów Ziemskich Korony Polskiej**

**do**

**Gdańska Oliwy**



**ogłoszony - Myszków, 4 lipca A.D. 2016**



---

na trzydniową

V Sesję Zwyczajną  
**Sejmu Walnego  
Konstytucyjnego  
Konwokacyjnego Elekcyjnego  
Królestwa Polskiego**  
w dniach  
**15-17 lipca A.D. 2016**

**W**szem wobec i każdemu z osobna, komu to należy wiedzieć, osobliwie do wszystkich szlchetnych Polaków, bez względu na stan i majątność, a którym leży na sercu dobro Ojczyzny – Korony Polskiej i dobro konkretnych Ziem Ojczystych, na których nadal mieszkają, lub skąd się wywodzą, a które obecnie lub onegdaj należały do Korony Królestwa Polskiego; mocą prawa zwyczajowego Najj. Rzeczypospolitej oraz mocą królewskiego rodu Leszczyńskich, rozsyłamy niniejszym **Uniwersałem Pierwsze Wici** wzywając Was szlchetni Polacy, szlchetni Posłowie Ziemscy Korony Królestwa Polskiego, na V Sesję Zwyczajną Sejmu Walnego Konstytucyjnego Konwokacyjnego Elekcyjnego Konfederacji Generalnej Rydzyskiej Królestwa Polskiego A.D. 2016 poświęconego głównie **BEZPIECZEŃSTWU** Korony Królestwa Polskiego.



Uniwersał Pierwszych Wici na trzydniową V Sesję Sejmu Walnego Konstytucyjnego w Gdańsku-Oliwie 15-17 lipca A.D. 2016

[www.sejmwalny.org.pl](http://www.sejmwalny.org.pl)

e-mail: [sejm.walny@gmail.com](mailto:sejm.walny@gmail.com)



**Sejm Walny**



---

**Miejsce Zjazdu:**  
**Gdańsk-Oliwa**  
**Gdańskie Seminarium Duchowne**  
**ex Opactwo Cystersów**  
przy  
ul. Biskupa Edmunda Nowickiego 3  
80-330 Gdańsk Oliwa



**W 356 rocznicę**  
**Pokoju w Oliwie**  
**1660-2016**



IV



---

---

***Każdy Dzień Obrad  
poprzedzony będzie  
Mszą Świętą wotywną  
do Ducha Świętego  
odprawioną  
w  
Archikatedrze Oliwskiej  
w Gdańsku-Oliwie  
o godz. 8'00 ndz. 8'30***



***Msza dziękczynna  
17 lipca 2016, godz. 20'00***

*W piątek 15 lipca 2016 o godz. 20'00 odbędzie się Koncert Organowy w Archikatedrze Oliwskiej  
w ramach 59 Festiwalu Muzyki Organowej w Oliwie*





## Proponowany porządek obrad:

15-17 lipca 2016 roku

codziennie

od godz. 11'00 do 18'00

z przerwą obiadową

### Dzień I

## Bezpieczeństwo Korony Królestwa Polskiego

*Konstytucje pojęciowe.*

1. Rejestracja uczestników.
2. Otwarcie Sesji. Przywitanie gości.
3. Przeczytanie Porządku Obrad. Wnioski. Uchwała porządkowa o przyjęciu porządku obrad.
4. Wybór Komisji Skrutacyjnej i Przewodniczącego tej Komisji. Uchwała nominacyjna.
5. Wybór Posła Seniora – Arbitra. Uchwała nominacyjna.
6. Zagajenie Marszałka.
7. Część edukacyjno – informacyjna:
  - 7.1. **Referat „Bezpieczeństwo Polski i Polaków”**
    - **Bezpieczeństwo militarne.**
    - **Bezpieczeństwo gospodarcze.**
    - **Bezpieczeństwo sprzętowe.**
    - **Bezpieczeństwo klimatyczne.**
    - **Bezpieczeństwo zdrowotne - genetyczne.**
    - **Bezpieczeństwo medyczne i farmaceutyczne.**
    - **Bezpieczeństwo penitencjarne.**
    - **Bezpieczeństwo edukacyjne.**
    - **Bezpieczeństwo środowiskowe - sanitarne.**
    - **Bezpieczeństwo elektromagnetyczne i chemiczne.**





- *Bezpieczeństwo duchowe – religijne (możliwość bezpiecznym modlitw i uprawiania kultu religijnego). Jedna czy wiele religii?*
  - *Bezpieczeństwo rolnicze i hodowlane.*
  - *Bezpieczeństwo transportowe – drogowe – lotnicze etc.*
  - *Bezpieczeństwo medialne - propagandowe.*
8. *Debata nad bezpieczeństwem Polski i Polaków. Cz. I*
  9. *Określenie Polaka, Lacha, Lecha, Sarmaty, Wenedy. Debata. Uchwała pojęciowa.*
  10. *Oznaczenie państwa – Lechia, Imperium Lechii, Święte Cesarstwo Christianitas, Korona Królestwa Polskiego Najjaśniejszej Rzeczypospolitej jako dobro wspólne wszystkich Polaków – Wenedów – Lachów – Lechów – Sarmatów. Debata. Uchwała pojęciowa.*
  11. *Architektura ustroju Polski. Jedna Konstytucja, czy wiele Konstytucji? Statuta. Debata. Uchwała-Konstytucja o architekturze ustroju Polski. Konstytucja o Konstytucji.*
  12. *Oznaczenie Króla Polski. Debata. Uchwała pojęciowa. Uchwała – Konstytucja.*
  13. *Uposażenie Króla Polski. Rezydencja Króla Polski. Stolica - Stolice Królestwa Polskiego. Uchwała – Konstytucja.*
  14. *Określenie Stanów Najjaśniejszej Rzeczypospolitej – Urzędnicy i Funkcjonariusze publiczni, Mieszczanie, Włościanie. Debata. Uchwała pojęciowa. Uchwała – Konstytucja.*
  15. *Oznaczenie organów uchwałodawczych: Sejmu Walnego, Sejmików Ziemi. Debata. Uchwała pojęciowa.*
  16. *Oznaczenie Rządu Polaków – Wenedów – Lachów – Lechów – Sarmatów. Debata. Uchwała pojęciowa.*
  17. *Dynastia Panująca. Uchwała – Konstytucja.*
  18. *Kandydaci na Króla Polski. Uchwała – Konstytucja.*

## *Dzień II*

# *Bezpieczeństwo Korony Królestwa Polskiego*





19. Część edukacyjno – informacyjna:

18.1. Referat – Ireneusz Kaczmarek – „Obrona terytorialna kraju”

18.2. Referat – Hetman Zygmunt Chazuka – „Baza rakietowa w Radzikowie a bezpieczeństwo Polski. Zagrożenie terrorystyczne dla Polski”.

20. Debata nad bezpieczeństwem Polski i Polaków. Cz. II

21. Czy mamy stan wojny w Polsce? Uchwała-Sancyt.

22. Czy akceptujemy obce wojska w Polsce. Debata o pobycie obcych wojsk na terenie Korony Polskiej. Uchwała – Konstytucja.

23. Uchwała-Sancyt.

24. Debata o prawie do posiadania i noszenia broni. Uchwała – Konstytucja.

25. Kara śmierci dla napastników i zdrajców Narodu Polskiego. Uchwała– Konstytucja.

26. Debata nad odpowiedzialnością urzędników i funkcjonariuszy. Uchwała – Konstytucja.

27. Przywrócenie Ustawy z 16 marca 1921 roku o zwalczaniu przestępstw z chęci zysku popełnionych przez urzędników. Uchwała-Sancyt.

28. Kto może zajmować się sprawami publicznymi w Polsce? Debata. Uchwała-Konstytucja o osobach zajmujących się sprawami publicznymi.

29. Debata o zdradzie Stanu. Uchwała – Konstytucja.

## Dzień III

# Bezpieczeństwo Korony Królestwa Polskiego

Rada Królewska – Rada Stanu.

Rada Bezpieczeństwa.

Rada Wojenna.

Sejm Walny i Senat na wypadek Wojny.

30. Część edukacyjno – informacyjna:

28.1. Referat – Generał Jan Grudziński – „Obronna doktryna wojenna.

Totalna Obrona Narodowa.”

31. Debata nad bezpieczeństwem Polski i Polaków. Cz. III





- 
- 
32. *Debata nad sojuszami i obronnością. Uchwała – Konstytucja.*
33. *Debata nad doktryną wojenną. Uchwała – Konstytucja.*
34. *Debata nad uzbrojeniem i liczebnością wojska. Uchwała – Konstytucja.*
35. *Debata nad państwem pod nazwą „Korona Królestwa Polskiego” – „Królestwo Polskie” w formule podmiotu prawa międzynarodowego. Konstytucja o Królestwie Polskim i jego organach.*
36. *Debata nad Radą Królewską – Radą Stanu. Uchwała-Konstytucja.*
37. *Debata nad Radą Bezpieczeństwa, Radą Wojenną. Uchwała-Konstytucja.*
38. *Sejm Walny i Senat na wypadek wojny. Uchwała-Konstytucja.*
39. *Obrady jawne i tajne Rady Królewskiej i Rady Stanu. Uchwała-Konstytucja.*
40. *„Conversatoria” jako forma komunikowania się z mediami i otoczeniem. Uchwała-Konstytucja.*
41. *Debata nad Sejmikami Ziemskimi – rola i znaczenie. Uchwała-Konstytucja o Sejmikach Ziemskich .*
42. *Debata nad Sejmami – rola i znaczenie. Uchwała-Konstytucja o Sejmach .*
43. *Debata nad prawem własności. Uchwała – Konstytucja.*
44. *Debata nad lustracją dóbr narodowych i królewskich. Uchwała – Konstytucja.*
45. *Debata nad Skarbem Narodowym i Skarbem Królewskim. Uchwała – Konstytucja.*
46. *Debata nad elekcją Króla. Uchwała – Konstytucja.*
47. *Debata nad infamią i banicją dla posłów i senatorów w Sejmie na Wiejskiej, którzy nie zrezygnowali z przynależności partyjnej. Uchwała – Sancyt.*
48. *Debata nad partiami politycznymi. Czy obejmować je infamią? Uchwała – Sancyt.*
49. *Debata nad problemem Śląska i Statutem Organicznym dla Sejmu Śląskiego. Uchwała – Konstytucja.*
50. *Debata nad autonomicznymi Sejmami Wojewódzkimi. Uchwała – Konstytucja.*
- 
- 







- 
- 
51. *Debata nad Sejmikami egzulanckimi na Kresach. Uchwała – Konstytucja.*
52. *Głosy wolne.*
53. *Zakończenie obrad.*

### WNIOSKI ZIEMSKIE

1. Modlitwa do Jezusa Króla Wszystkich Narodów- Ziemia Bocheńska.
2. Modlitwa „Ojcze nas” po łacinie – wniosek Posła Polonijnego Seymu Polonijnego Polaków w Kanadzie Jarosława Słowika.
3. Wniosek o Modlitwę „Ojcze nasz po łacinie” na początku obrad Sejmu Walnego – Wniosek Marszałka Seymu Polonijnego w Kanadzie – Jarosława Słowika.

Pater noster, qui es in cælis,  
 sanctificetur nomen Tuum;  
 adveniat regnum Tuum;  
 fiat voluntas Tua, sicut in cælo et in terra.  
 Panem nostrum quotidianum da nobis hodie  
 et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus  
 nostris.  
 Et ne nos inducas in tentationem,  
 sed libera nos a malo.  
 [Quia Tuum est regnum et potestas, et gloria in sæcula sæculorum.]  
 Amen.

albo

Ojcze nasz, któryś jest w niebie,  
 święć się imię Twoje;  
 przyjdź królestwo Twoje;  
 bądź wola Twoja, jako w niebie tak i na ziemi.  
 Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj  
 i odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym





---

---

winowajcom.

I nie dopuszczaj nas na pokuszenie,  
ale nas zbaw ode złego.

[Bo Twoje jest królestwo i potęga, i chwała na wieki.]

Amen.

*Niniejsze Wici zwołują jednocześnie Sejmiki Ziemskie przedsejmowe w dniach 5-14 lipca 2016r., jako Sejmiki Ziemskie Deputackie, wyłaniające Posłów Ziemskich z każdej Prowincji Sejmikowej (Okręgu Sejmikowego). Jest 41 krajowych Okręgów Sejmikowych i 9 Polonijnych Seymów vide – [www.sejmwalny.org.pl](http://www.sejmwalny.org.pl).*

*Jednocześnie jest zgoda, aby każdy mieszkaniec danej Ziemi mógł przyjechać na Sejm Walny Konstytucyjny Konwokacyjny Elekcyjny do **Gdańska-Oliwy** bez zgody Sejmiku Ziemskiego z zastrzeżeniem, że Posłowie wybrani na Sejmiku Ziemskim Prowincjonalnym mają pierwszeństwo w zasiadaniu w ławach poselskich. Zgoda ta umożliwia przyjechanie osób z Ziemi gdzie nie ma jeszcze powołanych Sejmików Ziemskich lub w sytuacji, gdy ktoś nie mógł brać udziału w Sejmiku Ziemskim Prowincjonalnym, a chce uczestniczyć w Sejmie Walnym. Podobnie jest z Seymami Polonijnymi.*

*Każda Prowincja Sejmikowa ma do obsadzenia 5 miejsc na Sejmie Walnym włączając w to Marszałka danego Sejmiku Prowincjonalnego. Każdy Seym Polonijny ma do obsadzenia 5 miejsc na Sejmie Walnym włączając w to Marszałka Seymu Polonijnego.*

*Ponieważ ilość miejsc na Sejmie Walnym jest ograniczona prosimy o wysyłanie zgłoszeń do udziału w Sejmie Walnym w Baranowie Sandomierskim pod e-mail: [sejm.walny@gmail.com](mailto:sejm.walny@gmail.com).*

*W Sali nie może być nadkompletu, ze względów bezpieczeństwa i wymogów przeciwpożarowych.*





---

---

## NOTA INFORMACYJNA

*Wnioski, co do proponowanego Porządku Obrad oraz Wnioski ziemskie zgłaszane do Porządku Obrad, jak również zgłaszanie Kandydatów na Urzędy i do nobilitacji można składać poprzez e-mail [sejm.walny@gmail.com](mailto:sejm.walny@gmail.com) przed Sesją Sejmu Walnego aby mogły się znaleźć w Trzecich Wiciach. Wnioski mogą składać przede wszystkim Marszałkowie Ziemscy, najlepiej po odbytych Sejmiku przedsejmowym. Wnioski co do porządku obrad można również zgłaszać podczas danej Sesji Sejmu Walnego pod warunkiem ich przyjęcia przez jednogłośnie.*

## WARUNKI UCZESTNICTWA W SEJMIE WALNYM

*Warunkiem pełnoprawnego uczestnictwa w Sejmie Walnym będzie:*

- *Domniemanie braku przynależności Posła Ziemskiego do partii lub aktywnej współpracy Posła Ziemskiego z partiami.*
- *Domniemanie wyznawania przez Posła Ziemskiego religii chrześcijańskiej rzymsko-katolickiej, prawosławnej, protestancko-ewangelickiej etc. Nie życzymy sobie na Sejmie Walnym „Świadków Jehowy”, wyznawców islamu, etc., pod rygorem infamii.*
- *Domniemanie braku przynależności Posła Ziemskiego do masonerii pod rygorem infamii.*
- *Domniemanie, że Poseł Ziemski nie jest Żydem od co najmniej 4 pokoleń i nie ma ścisłych związków z Żydami.*
- *Domniemanie, że Poseł Ziemski jest narodowości polskiej i ma obywatelstwo polskie. Poseł Ziemski ma obowiązek w fazie rejestracji ujawnić inne obywatelstwa pod rygorem infamii.*
- *Domniemanie, że Poseł Ziemski reprezentuje właściwą Ziemię pod rygorem infamii.*
- *Domniemanie, że Poseł Ziemski nie był tajnym lub jawnym współpracownikiem służb PRL, nie jest tajnym współpracownikiem służb III RP, pod rygorem infamii.*





- *Pokrycie we własnym zakresie wszelkich kosztów dojazdu i pobytu.*
- *Uiszczenie opłaty na pokrycie kosztów uczestnictwa oraz w celu wsparcia idei Sejmu Walnego (opłata uiszczana na miejscu) w kwocie 100 PLN za każdy dzień obrad. Opłatę uiszczają tak Posłowie jak obserwatorzy. Opłat nie uiszczają: Marszałek Sejmu Walnego, Z-cy Marszałka Sejmu Walnego, Sekretarze, prelegenci, zaproszeni goście. Decyzja w sprawie zwolnienia z opłaty w gestii Organizatora.*

## **AKREDYTACJA MEDIÓW**

*Osoby lub organizacje chcące rejestrować obrady audio i/lub wideo są zobowiązane AKREDYTOWAĆ się podając dane osobowe lub nazwę organizacji i zapoznając się z REGULAMINEM tj. z zasadami rejestracji obrad i respektowaniem danych osobowych oraz poszanowanie tytułatury osób występujących na obradach. Generalnie chodzi o nie wyrywanie słów z kontekstu w złych zamiarach. Organizator może odmówić akredytacji bez podawania powodu.*

*Troszczmy się o Najj. Rzeczpospolitą - naszą Ojczyznę i Matkę!  
Przywróćmy blask Najj. Rzeczypospolitej – oddolnie rządzonej, a przez to bezpiecznej i zasobnej!*

### **ORGANIZATOREM**

*Obrad Sejmu Walnego Konstytucyjnego w Darłowie  
jest*

*Fundacja im. Króla Stanisława Leszczyńskiego „QUOMODO”  
[www.quomodo.org.pl](http://www.quomodo.org.pl)*

*Dano w Myszkowie, dnia 4 lipca 2016 roku.*



*Marszałek Wielki Koronny  
Marszałek Sejmu Walnego Konstytucyjnego  
Konfederacji Generalnej Rydzyskiej Królestwa Polskiego A.D. 2016  
Wojciech Edward Leszczyński h. Wieniawa*





---

---

## **Wstępne zasady obradowania Sejmu Walnego**

Zgłoszony Poseł otrzymuje status Posła Ziemskiego Ziemi... do dnia rozliczenia się ze swojego poselstwa przed Sejmikiem Relacyjnym własnej Ziemi i otrzymania skwitowania (z ewentualnego uposażenia na wyjazd) oraz otrzymania absolutorium (votum zaufania) z wykonanego poselstwa.

Skwitowanie i absolutorium są warunkami koniecznymi, by nie utracić statusu Posła Ziemskiego.

Poseł zasada w ławie Poselskiej (rzędzie) o numerze Prowincji Ziemskiej.

Zasady głosowania:

1. Głosujemy Ziemsko, czyli każda Ziemia ma jeden głos. Pierwsza osoba z brzegu ławy Poselskiej jest dorozumiana jako Marszałek danej Ziemi i ona głosuje w imieniu Ziemi (po konsultacji z innymi Posłami z danej Ziemi. Gdy w danej Ziemi głosy się równoważą ostateczną decyzję podejmuje Marszałek. Druga osoba z brzegu to Pierwszy Asesor Ziemi etc.
2. Poseł Ziemski ma prawo „veta” gdy Marszałek z danej Ziemi nie wyraża uzgodnionej woli Ziemi lub w innej ważnej kwestii. Głos poselski „veto” tamuje obrady i głosowana jest zasadność „veta” poselskiego. Za kilka niezasadnych „vetowań” Poseł może być wyrugowany z Sali obrad.
3. Poseł Ziemski ma prawo do Głosu wolnego. Poseł zgłasza się do debaty i musi mu być przyznany Głos wolny.
4. Poseł może składać Wnioski. Przyjęte wnioski poselskie nie muszą być rozpoznawane w danym dniu obrad ale na kolejnych Sesjach.
5. Poseł Ziemski ma obowiązek rozliczyć się ze swoich głosowań przed Ziemią na Sejmiku Relacyjnym, zwołanym kilka tygodni po Sejmie Walnym (najlepiej w trzecim tygodniu). Gdy Sejmik relacyjny nie jest





---

---

zwołany Poseł Ziemiański nie jest zobowiązany do rozliczenia się ze swoich głosowań. Poseł Ziemiański, gdy nie może być obecny na Sejmiku Relacyjnym składa sprawozdanie przed Sejmikiem na piśmie na ręce ostatniego Marszałka Sejmiku.

Kontakt z Marszałkiem: 692 874 659 lub 675 338 757

Proszę śledzić stronę [www.sejmwalny.org.pl](http://www.sejmwalny.org.pl) i pamiętać, że treść Trzecich Wici jest obowiązująca na Sejmie Walnym.

Poseł Ziemiański może wysyłać swoje propozycje odziemskie i uwagi (exorbitancje) na adres e-mail: [sejm.walny@gmail.com](mailto:sejm.walny@gmail.com) .

Ułożył:

Wojciech Edward Leszczyński

Marszałek Sejmu Walnego Konstytucyjnego

Konfederacji Generalnej Rydzyskiej Królestwa Polskiego A.D. 2016

### **Słowniczek terminów staropolskich**

absentacja - nieobecność

aklamacja - zgoda ogólna lub okrzyki

aktykacja - wpis do akt

animować - zachęcać

aparencyja - skłonność

asesor - pomocnik marszałka sejmiku

assystencja - orszak

bibliopola - księgarz

brukowiec - ubogi szlachcic żyjący w mieście

civitas - miasto

cursum - przebieg

cyfra - szyfr

dependencja - zależność

deputacja - delegacja, komisja

diariusz - chronologiczny zapis czynności, np. sejmku, sejmiku

dobra stołowe - majątki przeznaczone na utrzymanie dworu królewskiego, ekonomie





---

---

dom rakuski - Habsburgowie austriaccy  
duktor - przewodnik  
dyferencja - różnice w poglądach, spór  
dygnitarze - dostojnicy koronni i litewscy niżsi w hierarchii od senatorów,  
ale wyżsi od urzędników i dygnitarzy ziemskich  
dyrektor sejmiku - prowadzący obrady, marszałek  
dyscernencja - rozsądzenie  
dysenzja - nieporozumienie  
dyspartyment - rozdział, podział  
dysymulować - udawać  
egzekucja - realizacja aktu prawnego, np. wyroku sądu czy nakazu  
podatkowego  
egzulancki - uchodzący z ziem odpadłych od Rzeczypospolitej, zbierali się na  
specjalnych sejmikach egzulanckich  
ekonomia - majątki przeznaczone na utrzymanie dworu królewskiego,  
dobra stołowe  
ekspedycja sejmikowa - oficjalna korespondencja i dokumenty  
przygotowywane z okazji sejmiku  
ekspektatywa - obietnica nominacji na urząd za życia jego posiadacza  
ekstrakt - urzędowy wypis z akt ziemskich lub grodzkich  
elekcja - wybory  
elekcja viritim - wybór króla przy udziale szlachty z całej Rzeczypospolitej  
emulacja - rywalizacja  
exorbitancja - przekroczenie prawa, praktyka niezgodna z prawem  
fakcja - stronnictwo  
familiant - osoba znana i skoligacona w danej ziemi  
foment - zaburzenia, rozruchy  
generał - sejmik generalny,  
gołota - szlachta nieposesjonaci  
impediować - zakłócać  
implikować - mieszać się  
indygenat - uznanie szlachectwa zagranicznego  
innotescencja - zaproszenie do odbycia sejmiku, zawiadomienie  
instancja - wstawiennictwo  
instrukcja - oficjalny dokument określający uprawnienia posła  
instygator - oskarżyciel  
interponować - wstawić się  
interrex - głowa państwa w bezkrólewiu, arcybiskup gnieźnieński jako

---

---





---

---

pierwszy senator Rzeczypospolitej  
jurysdykcja - urząd  
klient - szlachcic zależny od magnata  
komisarz - urzędnik nadzorujący sprawy finansowe z ramienia sejmiku  
koncernować - starać się  
kondemnata - kara sądowa, utrata praw publicznych  
konfederacja - związek szlachty dla obrony praw i wolności  
konfirmacja - potwierdzenie np. przywileju, urzędu  
koniuracja - spiszek  
konkluzja - zakończenie obrad sejmiku  
konstytucja - uchwała sejmu o randze prawa  
konsulta - narada  
kontradykcja - sprzeciw  
konwokacja - sejm obradujący przed elekcją króla  
kreska - głos  
kreskować - głosować  
kuban - łapówka  
kursor - pieszy lub konny posłaniec pocztowy  
laudum - uchwała sejmiku  
libertacja - zwolnienie np. od podatku czy kwaterunku  
ligować się - jednoczyć  
limita - praktyka prolongowania obrad sejmików  
magdeburgia - sąd miejski  
mandat - pozew sądowy  
manifestacja, manifest - oświadczenie publiczne  
marszałek sejmu - prowadzący obrady z wyboru współsejmikujących  
matador - ironicznie: polityk, osobistość  
membran - blankiet, in blanco  
namiestnik ekonomiczny - zarządca ekonomii  
oblata - wpisanie dokumentu do ksiąg wieczystych w urzędzie grodzkim lub ziemskim dla nadania mu znaczenia urzędowego, inaczej aktykacja  
odwach - posterunek  
okazowanie - doroczny popis pospolitego ruszenia szlachty  
okolica - zaścianek  
oppidum - miasteczko  
ordynans - rozkaz  
pacta conventa - układ zawierany z nowo obieranym królem określający jego zobowiązania

---

---








---

papista - katolik  
 partyzanci - stronnicy polityczni  
 per pluralitatem - większością głosów  
 petita - sprawy drobne  
 plagi - różgi, baty  
 podementować - poprzeciągać, „skołować”  
 podstarości - urzędnik zastępujący starostę grodowego w obowiązkach sądowych i politycznych  
 podwojewodzi - urzędnik zastępujący wojewodę w obowiązkach sądowych  
 podymne - podatek wymierzany od liczby zagród, czyli „dymów”  
 pogłównie - podatek wymierzany od liczby osób, czyli „od głowy”  
 popis - doroczny zjazd pospolitego ruszenia szlachty, okazowanie  
 popularysta - polityk cieszący się powszechnym uznaniem szlachty  
 poseł królewski - delegat przedstawiający na sejmiku postulaty królewskie [obecnie poseł prezydenciki]  
 poseł sejmowy - delegat szlachty na sejm, obierany na sejmikach poselskich, czyli przedsejmowych  
 praktyki - tajne działania polityczne, knowania, intrygi  
 preponderancja - przewaga  
 promulgata - nominacja  
 prorogacja - prolongata  
 protestacja - sprzeciw  
 prywata - sprawa prywatna  
 publikacja - ogłoszenie dokumentu  
 pugilares - portfel dużego formatu na papiery, portofolio  
 referendarz - sądowy dygnitarz koronny  
 regent ziemski - urzędnik sądu ziemskiego  
 registr - spis  
 remonstracja - oświadczenie, sprzeciw  
 repartycja - rozdział np. obciążeń podatkowych  
 respons - odpowiedź  
 retenta - zaległość podatkowa  
 rezolucja - determinacja  
 roki, roczki - sesje sądów szlacheckich  
 rotmistrz łanowy - oficer dowodzący zaciągiem łanowym, czyli zbrojnymi opłacanymi przez samorząd ziemski  
 rugi - procedura usuwania z izby sejmowej lub trybunalskiej osób nieprawnie obranych

---





salaria - zasiłki, pensje  
 salwować się - ratować się np. ucieczką  
 sąd grodzki - sąd szlachecki najniższego stopnia kompetentny pierwotnie w sprawach kryminalnych  
 sąd kapturowy - sąd szlachecki powoływany w bezkrólewiu przez sejmik  
 sąd podkomorski - sąd szlachecki kompetentny w sprawach sporów o granice dóbr ziemskich  
 sąd skarbowy - organ wykonawczy sejmiku do nadzoru nad sprawami finansowymi samorządu ziemskiego  
 sąd ziemski - sąd szlachecki kompetentny w sprawach cywilnych  
 seksterny - zeszyty  
 składanie sejmiku - procedura zwoływania sejmiku  
 solwować - odkładać, prolongować  
 srogi - wielki  
 starosta grodowy - przedstawiciel władzy królewskiej w ziemi, w XVII i XVIII w. dygnitarz szlachecki  
 subiekta - narzędzia  
 sumpt - wydatek  
 surrogator - urzędnik, zastępca urzędnika  
 sylwa - zbiór zapisek różnych  
 szelężne - podatek od produkcji i wyszynku trunków  
 szrubować - wciskać się  
 sztaclan - przedstawiciel społeczności żydowskiej wyspecjalizowany w kontaktach z instancjami państwowymi  
 terrigena - szlachcic pochodzący z danej ziemi i cieszący się w niej pełnią praw politycznych  
 traktament - poczęstunek, uczta  
 trcja - tłum  
 trybunał - najwyższy sąd szlachecki, osobny dla Wielkopolski, Małopolski i Wielkiego Księstwa Litewskiego  
 tumult - zamieszki  
 turnus - w XVIII wieku nazwa procedury głosowania  
 ucieranie - procedura uzgadniania poglądów i propozycji legislacyjnych na sejmach i sejmikach  
 umolifikować - ułagodzić  
 unanimitatem — jednogłośnie, bez sprzeciwu  
 uniwersał - urzędowe ogłoszenie  
 windykować - odzyskiwać, mścić






---

wiolencja - użycie siły, gwałt  
 wotum - głos, mowa na sejmie lub sejmiku  
 wolny - urzędnik sądowy niskiej rangi  
 wybieranie - procedura pobierania świadczeń: opłat, podatków itp.  
 xenochodia - schronisko, szpital  
 zasiadać stallum - zajmować miejsce właściwe dla godności urzędowej  
 zelent - wierny stronnik  
 zgubikordzik - drobny szlachcic, gołota  
 ziemstwo - urząd ziemski, kancelaria sądu ziemskiego



[www.sejmwalny.org.pl](http://www.sejmwalny.org.pl)



[www.królestwopolskie.org.pl](http://www.królestwopolskie.org.pl)

